

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖЕНО:
Декан ІІ медичного факультету
Полковніков Ю.Ф.

«01» червня 2021 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Методологія доказової медицини

назва навчальної дисципліни

Підготовки	магістр педіатрії
Галузі знань	22 охорона здоров'я
Спеціальності	228 Педіатрія
Кваліфікації професійної	лікар педіатр

РОЗГЛЯНУТО на засіданні Ради Студентського Самоврядування факультету Протокол №_01/06____ від «_01_»____06_____2021р.	РОЗГЛЯНУТО на засіданні спільної Вченої ради медичних факультетів Протокол №__9____ від «_01_»____06_____2021р.
---	---

Запоріжжя – 2021

1. Загальна інформація про викладача

Викладач: завідувач кафедрою, доцент, д.біол.н. Павлов Сергій Васильович

e-mail: svpavlov1980@gmail.com

тел.+380977970884

Кафедра клінічної лабораторної діагностики

Адреса: вул.Академіка Амосова, 83

Викладач: доцент, к.мед.н. Бухтіярова Ніна Вікторівна

e-mail: nVb21nm@gmail.com

Викладач: доцент, к.мед.н. Біленький Сергій Андрійович

e-mail: belenkiysergey1958@gmail.com

Викладач: ст.викладач, к.фарм.н. Баранова Людмила Володимирівна

e-mail: evseevaludmila@ukr.net

Викладач: асистент, к.мед.н. Левченко Катерина Віталіївна

e-mail: levchenko_katya@ukr.net

Викладач: асистент Бурлака Кристина Анатоліївна

e-mail: burlakakristina98@gmail.com

Викладач: асистент Нікітченко Юлія Вікторівна

e-mail: julianikitchenko25@gmail.com

Викладач: асистент Марічева Олена Олександрівна

e-mail: elena5.1992.10@gmail.com

Викладач: асистент Робота Дмитро Вадимович

e-mail: dmitryrobota25@gmail.com

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

Назва дисципліни: «Методологія доказової медицини.»

Код навчальної дисципліни:

Кількість кредитів з дисципліни: 90 годин, 3 кредити ЄКТС (практичних занять 20 години/самостійної роботи 70 годин).

3. Данна дисципліна викладається на 4 курсі в VII семестрі.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити: анатомія людини, медична біологія, фізфізіологія, патофізіологія, соціальна медицина, організація та економіка охорони здоров'я, пропедевтика внутрішньої медицини.

Постреквізити: внутрішня медицина, хірургія, педіатрія, акушерство та гінекологія.

5. Характеристика навчальної дисципліни

5.1 Призначення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Методологія доказової медицини» є вибірковою для вивчення згідно Освітньо-кваліфікаційної програми вищої освіти України другого рівня в галузі знань «Охорона здоров'я» спеціальності 228

«Педіатрія». Програма навчальної дисципліни розроблена на основі типової програми з урахуванням інтегральних, фахових та спеціальних компетентностей. Вивчаючи дану дисципліну студент здобуває наступні компетентності.

Інтегральні компетентності

Здатність розв'язувати складні задачі, у тому числі дослідницького та інноваційного характеру, у сфері медицини. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Загальні компетентності

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів та перевірених фактів.
2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
4. Знання і розуміння предметної галузі та професійної діяльності.
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
7. Здатність працювати в команді.
8. Здатність до міжособистісної взаємодії.
9. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
10. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
11. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
12. Здатність діяти соціально відповідально та громадянськи свідомо.
13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства.

Спеціальні компетентності

1. Здатність до комунікації, збору медичної інформації про пацієнта, клінічного обстеження пацієнта і аналізу клінічних даних.
2. Здатність визначати необхідний перелік лабораторних та інструментальних досліджень та інтерпретувати результати.
3. Здатність до встановлення попереднього та клінічного діагнозу захворювання.
4. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань, організації і проведення реабілітаційних заходів та догляду за пацієнтами.
5. Здатність до організації та інтеграції надання медичної допомоги населенню та проведення маркетингу медичних послуг.
6. Здатність до проведення епідеміологічних та медико-статистичних досліджень здоров'я населення; обробки соціальної, економічної та медичної інформації.
7. Здатність зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.
8. Здатність управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.
9. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.
10. Здатність дотримуватись етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами.
11. Здатність дотримуватись професійної та академічної доброчесності, нести

відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів.

5.2 Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Методологія доказової медицини» є формування знань з доказової медицини як основи державної політики охорони здоров'я та медичного забезпечення, а також набуття майбутніми лікарями практичних навичок та умінь, які дозволять критично оцінити медичну інформацію для раціонального та ефективного її використання у подальшій практичній діяльності.

5.3 Завдання вивчення дисципліни основні терміни доказової медицини

Основними завданнями вивчення дисципліни «Методологія доказової медицини» є:

1. Надати студентам знання про основні терміни доказової медицини
2. Оволодіти технікою комп'ютерного пошуку інформації в електронних базах світу;
3. Навчити студентів розрізняти основні типи клінічних досліджень.
4. Оволодіти принципами проведення рандомізованих плацебо-контрольованих клінічних досліджень з доказової медицини;
5. Засвоїти основні принципи і технологію пошуку наукової інформації у фахових журналах, її оцінка узагальнення і прийняття рішень щодо можливості використання її на практиці;
6. Оволодіти навиками використання світового досвіду щодо діагностики захворювань і адаптації цих даних відповідно з соціально-економічним статусом, що склався в Україні.
7. Навчити критичній оцінці клінічних настанов

5.4 Зміст навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна складається з 1 розділу, в який входить 10 тем та підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться після вивчення всіх тем з дисципліни.

1. Історія розвитку, предмет і задачі доказової медицини.
 2. Сучасні тенденції розвитку доказової медицини
 3. Основні принципи доказової медицини. Обґрунтування клінічних рекомендацій. Вартість і ефективність діагностики та лікування
 4. Категорії рекомендацій, рівні достовірності та стандарти доказової медицини
 5. Клінічна епідеміологія. Визначення, принципи та методи дослідження.
 6. Етичні проблеми в епідеміології.
 7. Основи статистичного аналізу медичних даних.
 8. Бібліотека Конкран та Конкранівське співробітництво.
 9. Застосування отриманих даних в практичній медицині.
 10. Роль та права пацієнтів у наукових дослідженнях.
 11. Доказова медицина та маркетинг.
 12. Наукові публікації, як механізм реалізації наукового дослідження.
- Підсумковий контроль з розділу 1.

5.5 План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин	Завдання для самостійної роботи
1	Історія розвитку, предмет і задачі доказової медицини.	Тривалість вивчення теми 2 академічних години Практичне заняття включає: -постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів; -розв'язування завдань з їх обговореннями;.	Вивчити поняття доказова медицина, задачі даної дисципліни
2	Сучасні тенденції розвитку доказової медицини	Тривалість вивчення теми 2 академічних години Практичне заняття включає: -постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів; -розв'язування завдань з їх обговореннями;.	Вивчити сучасні тенденції розвитку доказової медицини.
3	Основні принципи доказової медицини. Обґрунтування клінічних рекомендацій. Вартість і ефективність діагностики та лікування	Тривалість вивчення теми 2 академічних години Практичне заняття включає: -постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів; -розв'язування завдань з їх обговореннями;.	Вивчити основні принципи на яких ґрунтується доказова медицина,
4	Категорії рекомендацій, рівні достовірності та стандарти доказової медицини	Тривалість вивчення теми 2 академічних години Практичне заняття включає: -постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів; -розв'язування завдань з їх обговореннями;.	Вивчити рівні достовірності та стандарти доказової медицини

5	Клінічна епідеміологія. Визначення, принципи та методи дослідження.	Тривалість вивчення теми 2 академічних години Практичне заняття включає: -постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів; -розв'язування завдань з їх обговореннями;.	Вивчити поняття клінічна епідеміологія , принципи та методи дослідження
6	Етичні проблеми в епідеміології.	Тривалість вивчення теми 2 академічних години Практичне заняття включає: -постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів; -розв'язування завдань з їх обговореннями;.	Вивчити основні етичні проблеми в епідеміології
7	Основи статистичного аналізу медичних даних	Тривалість вивчення теми 3 академічних години Практичне заняття включає: -постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів; -розв'язування завдань з їх обговореннями;.	Вивчити принципи та методи статистичного аналізу в медицині
8	Бібліотека Конкран та Конкранівське співробітництво.	Тривалість вивчення теми 3 академічних години Практичне заняття включає: -постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів; -розв'язування завдань з їх обговореннями;.	Мати уяву про Конкранівське співробітництво
9	Застосування отриманих даних в практичній медицині.	Тривалість вивчення теми 3 академічних години Практичне заняття включає: -постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів; -розв'язування завдань з їх обговореннями;.	Вивчити принципи застосування доказової медицини в медичній практиці

		обговореннями;.	
10	Роль та права пацієнтів у наукових дослідженнях.	Тривалість вивчення теми 3 академічних години Практичне заняття включає: -постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів; -розв'язування завдань з їх обговореннями;.	Вивчити роль та права пацієнтів у наукових дослідженнях
11	Доказова медицина та маркетинг.	Тривалість вивчення теми 2 академічних години Практичне заняття включає: -постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів; -розв'язування завдань з їх обговореннями;.	Вивчити принципи маркетингу в медицині
12	Наукові публікації, як механізм реалізації наукового дослідження	Тривалість вивчення теми 2 академічних години Практичне заняття включає: -постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів; -розв'язування завдань з їх обговореннями;.	Вивчити принципи формування наукових публікацій
13	Підсумковий контроль.	Підсумковий контроль включає в себе 1. Теоретичні питання з вивчених тем, 2. Ситуаційні задачі та тестові завдання	Підготовка до підсумкового контролю

6. Самостійна робота студента

До самостійної роботи входять наступні види

1. Підготовка до заняття

2. Написання рефератів

3. Вирішення ситуаційних та тестових завдань при підготовці до заняття

На самостійну роботу надається 60 академічних годин.

Графік консультацій викладачів на порталі кафедри

Рекомендована література

7.1 Основна література

1. Мальцев ВІ., Ефімцева Клінічні випробування лікарських засобів. – Моріон, 2014., – 352с.
2. Закон України “Про лікарські засоби”

3. НАКАЗ МОЗ України «Про затвердження Порядку проведення клінічних випробувань лікарських засобів та експертизи матеріалів клінічних випробувань і Типового положення про комісії з питань етики» від 29 жовтня 2009 р. № 1010/17026

4. Наказ МОЗ України №944 від 14 грудня 2009р. 'Про затвердження Порядку проведення доклінічного вивчення лікарських засобів та експертизи матеріалів доклінічного вивчення лікарських засобів'

5. Наказ МОЗ України №1169 від 26 вересня 2017 'Лікарські засоби. Належна клінічна практика 42-7.0:2008'

6. Москаленко В.М. Методологія доказової медицини: підручник (ВНЗ IV р. а.) / В.Ф. Москаленко, І.Є. Булах, О.Г. Пузанова/ Медицина.-2014.-200 с.

7.2 Додаткова література

1. Бойко Т.І. Клінічні лабораторні дослідження: підручник (для мед. ВНЗ I-III рів. акред. Затверджено МОЗ).- Издательство: Медицина. - 2015.- 352с.
2. Клінічна лабораторна діагностика: навч. посіб. / О.І. Залюбовська, О.М. Литвинова, М.Є. Березнякова, І.В. Кіреєв, В.В. Зленко, Л.В. Карабут. – Х.: Золоті сторінки, 2017. – 198 с. – Бібліогр.: с. 198-199. – укр.
3. Клінічні рекомендації з артеріальної гіпертензії Європейського товариства гіпертензії та Європейського товариства кардіологів 2020 року. /науковий редактор перекладу Сіренко Ю.М. – 192с.
4. Про затвердження клінічних протоколів надання медичної допомоги за спеціальністю «Пульмонологія». –. – Київ – 2007. – 146с.
5. Наказ МОЗ України № 124 від 5.09.2011.Протоколи надання медичної допомоги хворим із патологією ендокринної системи.
6. Наказ МОЗ України № 384 24.05 2012. Настанова та клінічний протокол надання медичної допомоги «АРТЕРІАЛЬНА ГІПЕРТЕНЗІЯ»
7. Наказ МОЗ України № 432 від 03.07.2006.Клінічні протоколи надання медичної допомоги за спеціальністю «Алергологія».
8. Наказ МОЗ України № 555 27.06.2013 Хронічне обструктивне захворювання легень. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах.
9. Наказ МОЗ України № 555 27.06.2013. Уніфікований клінічний протокол медичної допомоги хронічного обструктивного захворювання легень. Первинна і вторинна профілактика.
- 10.Наказ МОЗ України № 600 03.08.2012. Ведення диспепсії у дорослих. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах.
- 11.Наказ МОЗ України №1118 від 21.12.2012.Уніфікований клінічний протокол первинної та вторинної допомоги. Цукровий діабет 2 типу.
- 12.Наказ МОЗ України від 13.06 2005 №171 Клінічні протоколи надання медичної допомоги в гастроентерології.
- 13.Наказ МОЗ України від 28.12.2009 № 1051.Комплекси діагностичних обстежень та обсяг лікувально-профілактичних заходів диспансерного спостереження за хворими гастроентерологічного профілю.

14.Настанова Європейської асоціації урологів 2016/2017. Інфекція сечовивідних шляхів.

15.Рекомендації Асоціації кардіологів України щодо ведення пацієнтів з гострим коронарним синдромом з елевацією сегмента ST. – Київ. – 2019.

16.Рекомендації Європейського товариства кардіологів з діагностики та лікування ГКС без елевації сегмента ST. – 2019

17.Рекомендації Європейського товариства кардіологів з діагностики та лікування хронічних форм ІХС, 2019р.

8. Контроль і оцінка результатів навчання

Оцінювання знань студентів з відповідних тем проводиться за 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу згідно з середнім балом, який розраховується на останньому занятті за допомогою таблиці конвертації балів.

Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, контролюється під час підсумкового модульного контролю.

Поточний контроль включає оцінювання початкового рівня знань (усне або письмове експрес-опитування, тестовий контроль з використанням тестових завдань), оцінювання основного етапу практичного заняття (контроль професійних умінь під час вирішення типових ситуаційних задач), оцінювання кінцевого рівня знань на занятті (вирішення ситуаційних задач III рівня, тестовий контроль).

Вимоги до відповіді:

«5» - знання і розуміння всього програмного матеріалу в повному обсязі;

- послідовне, логічне, обґрунтоване, безпомилкове викладення матеріалу;

- вірне формулювання висновків та узагальнень;

- самостійне, впевнене і правильне застосування знань при вирішенні практичної частини.

- відповіді на більш 80% тестів

«4» - знання та розуміння всього програмного матеріалу в цілому;

- послідовне, логічне, обґрунтоване викладення матеріалу;

- допущення окремих несуттєвих помилок під час відповіді;

- правильне і без особливих труднощів застосування знань при вирішенні практичних завдань.

-відповіді на більш 60% тестів

«3» - знання та розуміння тільки основного програмного матеріалу в обсязі, який дозволяє застосувати наступний програмний матеріал;

- спрощене викладення матеріалу;

- допущення окремих суттєвих помилок під час відповіді;

- нечітке та непослідовне застосування окремих знань під час вирішення практичних завдань.

-відповіді на більш 40% тестів

«2» - поверхневе знання і розуміння основного програмного матеріалу в

обсязі, який дозволяє застосувати наступний програмний матеріал;

- непослідовне викладення матеріалу з допущенням багатьох істотних помилок;

- невміння робити висновки та узагальнення;

- невміння застосувати знання під час вирішення практичних завдань.

- відповіді менш ніж 40% тестів

8.1. Види контролю.

Поточний контроль знань проводиться на кожному практичному занятті, що знаходить відображення в оцінці за традиційною 4-х бальною системою, з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу згідно з середнім балом, який розраховується на останньому занятті за допомогою таблиці конвертації балів.

Сума балів з усіх практичних занять становить поточний підсумок. На останньому занятті проводиться підсумковий контроль. Оцінка за дисципліну визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні дисципліни становить 200. Для оцінювання поточної навчальної діяльності використовується єдина шкала, яка визначає фіксовані значення для максимально можливої (110 балів, якщо поточні оцінки – «відмінно») та мінімально необхідної (60 балів, якщо поточні – «задовільно») кількості балів. Бали за поточну успішність прив'язуються до середньої арифметичної оцінки за традиційною п'яти бальною системою незалежно від кількості занять в дисципліні.

Оцінка з дисциплін, базується виключно на результатах оцінювання поточної діяльності та виражається за двобальною шкалою: «**зараховано**» або «**не зараховано**». Для зарахування студент має отримати за поточну навчальну діяльність не менше 110 балів.

8.2. Форми контролю

1. За охоптом студентів: фронтальний, індивідуальний, парний, груповий;

2. За способом реалізації: усний, письмовий;

3. За способом організації: контроль викладачем, взаємоконтроль, самоконтроль;

Контроль проводиться за допомогою теоретичних питань з подальшою співбесідою, ситуаційних задач, тестових завдань

9. Політика навчальної дисципліни

Обов'язкове дотримання академічної доброчесності студентами, а саме

1. Самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених навчальною дисципліною.

2. Посилання на джерела інформації у разі її використання

3. Дотримання норм законодавства про авторські права та суміжні права.